

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnstvu prejemani:
celo leto naprej . . . . . K 24.—	celo leto naprej . . . . . K 22.—
pol leta „ . . . . . „ 12.—	pol leta „ . . . . . „ 11.—
četrt leta „ . . . . . „ 6.—	četrt leta „ . . . . . „ 5.50
na mesec „ . . . . . „ 2.—	na mesec „ . . . . . „ 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaifova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25.—	celo leto naprej . . . K 30.—
pol leta „ . . . . . „ 13.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta „ . . . . . „ 6.50	celo leto naprej . . . K 35.—
na mesec „ . . . . . „ 2.30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo), Knaifova ulica št. 5, telefon št. 85.

Bitka na Ruskem poteka ugodno za naše armade

RUSI POTISNjeni PROTI ZLOTI LIPI. — PONESREČENI RUSKI PROTINAPADI NA POLJSKEM. — 4000 RUSOV VJETIH.

Dunaj, 4. julija. (Kor. urad.)
Uradno razglasajo:

Rusko bojišče.

Ruse, ki so se včeraj v Vzhodni Galiciji med Narajowsko in Zloto Lipjo ter neposredno proti severu z močnimi silami upirali, so zavezniške čete napadle in po večurnem boju na celi fronti vrgle proti Zloti Lipi. Vplenile so 3000 vjetnikov in več strojnih pušk. Tudi v pokrajini pri Przemyslanu in Glinianah se sovražnik umika proti vzhodu. Ob Bugu se položaj ni izpremenil.

Na Ruskem je prišlo na več delih fronte do silnih bojev, ker so prešli Rusi, zastavljajoč ojačenja, k protinapadom. Vsi ti poskusi, zopet zasesti izgubljeni teren, so se popolnoma ponesrečili. En sam naš armadni zbor je krvavo zavrnil pet sovražnih naskokov.

Ob Poru in Wyznici trajajo boji. Na obeh straneh Studzjankov so vdrle naše čete na fronti več kilometrov v glavne sovražne pozicije ter pogonale sovražnika s težkimi izgubami nazaj. Pri tem smo vneli 1000 mož in vplenili 3 strojne puške in 3 tope. Vrhove severno od Krasnika smo v zelo težkih bojih zavzeli.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ZAMOŠČ, STUDZIANKI, WYZNICA V NAŠIH ROKAH. — 4800 VJETNIKOV.

Dunaj, 3. julija. (Koresp. urad.)
Uradno razglasilo.

Rusko bojišče.

V vzhodni Galiciji napredujejo zvezne armade pri zasledovanju vzhodno Halicza in čez Narajow in

delajo severno od tod uspešne napade na visočine vzhodno Janczyna.

Na Bugu je položaj nespremenjen.

Med Vislo in Bugom prodirajo zvezne armade med hudimi boji. Zamošč je zavzet z jurišem.

Na zapadu od tod so bili Rusi povsod nazaj vrženi čez nizave potoka Por, ki so v naši posesti in je bil na več krajih zavojen prehod čez potok.

Vzhodno Krasnika, kjer traja še boj, je bil zavzet Studzianki, ravno tako je zapadno Krasnika z jurišem zavzel kraj Wyznica. Tudi tod je bil sovražnik na južnem bregu Wyznice povsod odbit in je na severu potoka že iz nekaterih postojank vržen. Ob potoku Por in pri Krasniku smo dobili včeraj 4800 vjetnikov in 3 strojne puške.

Zapadno od Visle je boj s topovi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

PRED LINSINGENOV ARMADO SO SE UMAKNILI RUSI NA FRONTI NARAJOW - MIASTO.

Berlin, 4. julija. (Kor. urad.)
Uradno razglasajo:

Jugovzhodno bojišče.

Armada generala Linsingna je v polnem zasledovanju proti Zloti Lipi. 3000 Rusov smo vneli. Pod njenim pritiskom se je umaknil sovražnik iz svojih pozicij od Narajow-Miasto do severno Przemyslanov.

Od Kamionke do Krylowa (ob Bugu) je položaj neizpremenjen. Armade generalfeldmaršala v. Mackensena nadalje napadajo.

Med Vislo in Pilico se ni prišlo nič bistvenega.

Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

NEMŠKE ČETE OB BUGU IN NA SEVERNEM BREGU WYZNICE.

Berlin, 3. julija. (Kor. urad.)
Uradno razglasajo:

Nemške čete so dosegle Bug dol od Kamionke Strumilove do Krylowa.

Tudi ob Wyznici med Krasnikom in izlivom so se nemške čete ustale na severnem bregu.

Ruski pritisk na južno od Radoma je bil odbit.

Vrhovno armadno vodstvo.

POMORSKI BOJ V VZHODNEM MORJU.

Berlin, 3. julija. (Koresp. urad.)
Uradno:

En del lahkih bojnih sil v Baltičkem je med Gotlandijo in Vindavo zadel ob ruske oklopne križarke. Tekom nastalih posamičnih bojev je morala bežati ladja »Albatros« po dve uri trajajočem težkem boju proti štirim oklopnim križarkam, ki so nadaljevale streljanje tudi v švedskem vodstvu, v potapljaščem se stanju in mnogokrat zadeta zavoziti pri Ostergaru v Gotlandiji na obrežje. Ubitih je bilo 21 in ranjenih 27 mornarjev, za katere so se švedske oblasti in prebivalstvo človekoljubno zavzeli.

(»Albatros« je moderna nemška ladja za polaganje min. Zgrajena je bila leta 1907, ter je 2200 ton velika. Posadka šteje 198 mož, armatura sestoji iz 8/8 cm topov. Uničenje »Albatrossa« ne pomeni za nemško mornarico nikake občutne škode.)

v. Behnke.

Podrobnosti o uničenju Albatrossa.

Iz obširnega poročila o uničenju nemške bojne ladje »Albatros« posnemamo sledeče: Po litem boju se je hotela ladja zateči na obrežje Gotlandije. Rusi pa so nadaljevali obstreljevanje tudi v švedskem vodstvu in ladji tam prizadeli največjo škodo. Sto metrov pred bregom je ladja obšla in tam leži po strani

jambor; na zadnjem koncu nosi nemško zastavo, spredji jambor je odstreljen. Ena granata je bila priletelela v operacijsko dvorano ladje in ubila deset ranjencev, zdravnik pa težko poškodovana. Zapovednik ladje je prosil švedske oblasti, naj vso posadko ladje internira. Odpeljanih je bilo v taborišče v Romo 170 mož. Sedem oficirjev je nastanjenih v zasebnih hišah.

VELIKA BITKA MED BUGOM IN VISLO.

Velika bitka med Bugom in Vislo traja. V napadu so zavezniške čete odbile protisunke Rusov in so prodrle na severni breg Labunke in reke Por. Na cesti v Krasnostav so zasedle kraj Stary Zamosc, tako da stoje v podobni klina med ruskimi pozicijami. Na vrhovih okrog Krasnika se drži sovražnik ter je dobil tam ojačenja; naše čete pa so zasedle kraja Studzianki, vzhodno in Wyznica, zapadno od tam in vrhove severno od reke Por. Odločitev v borbi za Krasnik bo padla najbrže kmalu. Zapadno od Visle pri armadni skupini Woyrsch je položaj za sedaj še neizpremenjen. Zavezniške čete drže črto Jozešov - Siemno - Ilza. Ruski sunek proti armadni skupini Kövesz jugozapadno od Radoma je bil odbit.

Vzhodno od glavnega bojišča med Huczwo in Bugom so prodrle zavezniške čete, ki so stale še pred par dnevi pri Belzu, proti prostoru Sokal - Krylow.

Bitka med Bugom in Vislo se vedno bolj razširja. Vedno bolj se veča njen pomen in odločitev, ki bo tu padla, bo imela dalekosežen vpliv.

Med tem preganjajo čete armade Linsingna ob Gnili Lipi poraženega sovražnika ter se pripravljajo napasti ruske pozicije ob Zloti Lipi. Narajowko so že prekopali.

Tudi armada Pflanzer ima sedaj priliko, da se odlikuje.

UMIKANJE RUSOV V BESARABIJO.

Bukareški »Universul« poroča, da se ruske čete, ki so bile pregnane

iz Galicije, umikajo v nepretrganih vrstah proti vzhodu. Ruski napadi, ki so jih poskusili na severnem bregu Pruta, so se končali s težkimi izgubami za Ruse. Zadnji ruski napadi so bili pred vsem naperjeni proti gozdnatim delom meje. Vsi poskusi vzeti avstro - ogrske pozicije so se izjalovili pod težkimi izgubami Rusov.

RUSKO URADNO POROČILO.

Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 2. julija pravi:

Dne 28. junija je bombardiralo neko nemško brodovje, sestoeče iz obrežne stražne ladje, štirih lahkih križark in več raznih torpedovk, pristanišče Vindavo ter je poskusilo izkrcati moštvo. To smo preprečili.

Neka sovražna torpedovka je zadela ob mino. Naše torpedovke so pričele sovražno brodovje obstreljevati ter so je prisilile, da se je umaknilo.

V okolici Szawel, ob narevski in njememski fronti ter na levem bregu Visle vlada mir.

Sovražna ofenziva med Wieprzom in Bugom proti črti Zamošču-Sokal se nadaljuje. Vzhodno od Buga in od Gnile Lipe smo 27. in 28. junija uspešno zavrnil sovražne napade.

Ko smo opazili, da je sovražnik prekoratil Dnjestr pri Haliczu, smo ga napadli in vrgli nazaj. Pri tem smo vneli par sto neprijateljev.

(K temu komuniqueju pripominja Wolffov urad: Nam je šlo pri Vindavi le za obstreljevanje pristaniških naprav, nikakor pa se nismo nameravali izkrcati. Takozvani artiljerijski boj med malo križarko in ruskimi torpedovkami je potekel tako, da nemška ladja ni bila prav nič zadeta, pač pa sovražne torpedovke. »Torpedovka«, ki je zadela ob mino, je bila v resnici le ribiška ladja, ki je iskala mine, zadela na eno in se pozneje potopila.)

Dne 2. julija. Sovražna ofenziva med Wieprzom in Bugom se nadaljuje. Tu so se vršili 29. junija hudi boji zadnjih čet ob cesti proti Zarewstijem in ob cesti proti Sokalu. V Galiciji je sovražnik 29. in 30. junija dopolne trdnoravno napadal. Na raznih odsekih fronte od Kamionke do Halicza smo odbili vse na-

LISTEK.

Gospa Fönss.

(Dansko spisal J. P. Jacobsen.
— Prevela M. Kmetova.)
(Konec.)

Nič jih ni družilo v življenju, čut skupnosti je izginil. Razgovarjali so se pač, kako se bodo imeli drugi teden, drugi mesec, in tudi še drugi, toda ni jih zanimalo, če so to res dnevi njihovega lastnega življenja, o katerih govore; bilo je le čakanje, ki se mora premagati na vsak način, zakaj vsi trije so se izpraševali: kaj potem? Niso se čutili trdne v tem življenju, ker niso imeli povoda, da bi ga iznova pričeli, dokler ni bilo urejeno to, kar jih je ločilo.

Iz vsakim dnem sta pozabljala otroka bolj in bolj, kaj jima je bila nekoč mati, kakor sploh pozabljalo otroci tisočero dobrot ob eni sami krivici, v kateri mislijo, da se jim je dogodila.

Tage je bil najmekkejši, pa tudi najbolj razžaljen, ker je bil on tisti, ki je ljubil najbolj. Dolge noči je jokal po materi, ker je ni mogel imeti takšne, kakršno je hotel; in bili so časi, v katerih je spomin na njeno ljubezen obvladal vse druge čute v prsih. Nekega dne je šel k njej in jo prosil in rotil, naj bo le njuna, samo

njuna in od nobenega drugega — in odgovorila mu je — ne. In ta — ne — ga je naredil trdega in mrzlega, tako mrzlega, da se je izpočetka ustrašil, ker je bila s tem prišla tudi tako strašna praznота. — Ellinori je bilo drugače; čudno, da je ona čutila to le kot krivico, ki je bila zadana umrlemu očetu, in začela je nekako malikovalstvo vpričo tega očeta, ki se ga je le temno spominjala, in ustvarila si ga je prav živo, s tem, da je vse združila in se poglabila v vse, kar je slišala o njem; izpraševala je o njem Kastagra, in brata, poljubljala je sliko v medaljonu, zjutraj in zvečer, in nekako histerično si je želela in hrepnela po pismih, ki jih je pustila doma, in po rečeh, ki jih je imela od njega.

V istem razmerju; v katerem se je dvigala očetova podoba, je padala materina. Da se je zaljubila mati v moža, ni bilo toliko zlo Ellinori; ona ni bila več mati, nezmotljiva, najmodrejša, najboljša, najlepša, bila je žena kakor druge, ne sicer prav taka, a ravno zato, ker ni bila prav taka, je bila ena izmed teh, ki jih lahko kritizujemo in obsojamo, vidimo njih slabosti in napake. Vesela je bila Ellinor, da ni zaupala materi svoje nesrečne ljubezni, zakaj, saj ni vedela, da se ima prav materi zahvaliti za to, da se ni razodela.

Dan je minil za dnevom, in vedno neznosnejše je bilo življenje

in vsi trije so čutili, da je vse brezuspešno, in namesto, da bi se družili, so se ločili bolj in bolj.

Gospa Kastagerjeva je ozdravela in ni živela v tem, vendar je bila ona edina, ki je vedela, kaj je prav in ne, ker so ji vse povedali in gospa Kastagerjeva se je razgovarjala nekoč dolgo z gospo Fönss, ki je bila vesela, da ima nekoga, ki jo lahko mirno posluša, kako se je uredila za prihodnost: v tem razgovoru je svetovala Kastagerjeva gospa, naj grevata otroka z njo v Nizzo, medtem pa bi prišel Thorbrögger v Avignon in bi se tu poročila. Kastager pa lahko ostane tu in bo za pričo.

Gospa Fönss je nekaj časa omahovala, zakaj bilo ji je nemogoče izvedeti, kaj misli otroka o tem; ko so jima to povedali, sta verno poslušala, in ko so ju silili k odgovoru, sta rekla le, da je samobesni umevno, da delata tako, kakor bo rekla mati.

In prišlo je, kakor je nasvetovala Kastagerjeva gospa: poslovala se je od otrok, in odpotovala sta; Thorbrögger je prišel in poročila sta se.

Njihova domovina je bila Španško; izvolil jo je Thorbrögger zaradi reje ovac.

Na Dansko ni hotel nobeden več.

In tako sta živela srečno na Španskem.

Nekolikokrat je pisala otrokoma, toda v prvi jezi pod tem, da ju je zapustila, sta ji vrnila pisma. Pozneje sta to obžalovala; toda materi tega nista mogla priznati in ji pisati: in zato je prenehala vsa zveza med njimi. Po drugih potih so slišali o njihovem življenju.

Pet let sta srečno živela Thorbrögger in njegova žena, toda naenkrat je ona zbolela. Bila je to hitra, razjedajoča bolezen, ki se je najbrže morala končati s smrtjo. Uro za uro so ginile njene moči, in nekega dne, ko ji grob ni bil več daleč, je pisala otrokoma.

»Draga otroka!«, je pisala, »vem, da bosta brala to pismo, ker bo vaju našlo tedaj, ko bom mrtva. Ne strahita se, nobenih očitanih ni v teh vrstah; ko bi jim mogla dati le dovolj ljubezni.«

»Kjer ljubijo ljudje, Tage in Ellinor, ljuba, mala Ellinor, se mora ponižati oni, ki ljubi najbolj, in zato prihajam še enkrat k vama, kakor bom prihajala vedno k vama v mislih, kakor dolgo bom še mogla. Ta, ki zdaj umira, je tako uboga, draga otroka; tako sem revna, ker mi bo odvzel ves ta čarobni svet, kjer sem prebivala veliko let v bogatem, blagoslovljenem domu, moj stol bo ostal prazen, vrata se bodo zaprla za menoj in nikoli več ne prestopim tega praga. Zato gledam zdaj na vse s

prošnjo v obeh, da bi mi ohranilo ljubezen, zato prihajam k vama, in vaju prosim, ljubita me z vso ono ljubeznijo, s katero sta me ljubila preje; zakaj vedita, ves moj delež sveta in človeštva, je zdaj tu, da ne bom pozabljena. Ne pozabljena biti — drugega nič!

»Nisem dvomila o vajini ljubezni; saj sem vedela, da je prišla velika jeza le iz vajine velike ljubezni; če bi me bila manj ljubila, bi me bila tudi lažje zapuščala. In zato vama hočem naročiti, če se bo zgodilo nekoč, da pride pred vajina vrata od trpljenja vpogojen mož, ki bi rad govoril z vama o meni, govoril o meni zaradi tolažbe, tedaj ne zabita, da me ni nihče ljubil tako kakor on, in da je vsa sreča, kolikor jo more izžarevati človeško srce, prišla od njega k meni. In kmalu, v zadnji, veliki uri, bo držal moje roko v svoji, ko bo prišla tema, in njegove besede bodo zadnje, ki jih bom slišala...«

»Pozdravljena, rečem vama tu toda to še ni oni pozdrav, ki bo zadnji poslan k vama, tega bom izrekla tako pozno, kakor bom mogla, in vsa moja ljubezen naj bo v njem, in hrepnenje tako mnogih let, in spomin na čas, ko sta bila še majhna, in tisočero želja in tisočera zahvala. Pozdravljena Tage, pozdravljena Ellinor, bodita pozdravljena do zadnjega pozdrava.

Vajina mati.«

pade. Nasprotnik je imel velike izgube. Vjeli smo kakih 1000 mož. Sovražnik se razen na nekaterih odsekih na več sto korakov pred našimi jarki ni mogel držati. Na ostali fronti vlada popoln mir.

Pomanjkanje municije v Rusiji.

Iz Londona prihaja vest, da so Angleži v resnih skrbih zaradi pomanjkanja municije v Rusiji. Rusija se je obrnila z nujno prošnjo na Anglijo in Francosko, da naj takoj odstopita del municije in skrbita, da se ta municija čim prej pošlje v sibirski pristanišča. Tudi na Japonskem je Rusija kupila municije. Pomanjkanje streliva v ruski vojski je tako veliko, da je moralo rusko armadno vodstvo poslati 3/10 municije iz Varšave in trdnjav ob Narevi v Galicijo. Dasi ravno so bile zaloge v Varšavi zelo povečane, je vendar računati z napadom Nemcev na trdnjavo. Zato je bilo izdano armadam v Galicijo in na Poljskem povelje, da morajo tudi one pošiljati v Varšavo municijo. To pa te armade silno ogroža.

Revolucija od zgoraj na Ruskem.

V Rusiji se dogajajo po »Pester Lloyd« kuriozne stvari. Zastopniki vseh strank ruske dume, najskrajnejši reakcionarji in najlutejši radikalci, so skoraj soglasno sklenili staviti v prvi seji dume predlog, da se ustanovi posebni »deželnoobrambni komite« kot najvišja vojna instanca v državi, ki ne bo le nadzorovala generalni štab, oziroma glavni stan ruske armade, kateri bodo temveč podrejeni tudi vsi centralni uradi, torej vsa ministrstva. Ker naj imajo ministri in generalisimus v tem deželnoobrambnem komiteju skupaj le 7 zastopnikov, duma in državni svet pa 18, in ker naj odločuje pri sklepanju absolutna večina, je jasno, da pomenja ta nakana ruskega državnega zbora radikalnodemokratsko parlamentarizacijo celega državnega ustroja do sedaj tako absolutistične Rusije.

»Pester Lloyd« poudarja, da je car že obljubil tak zakon sankcionirati ter da ga odobravata tudi šef generalnega štaba general Januškevič in novi upravitelj vojnega ministrstva general Polivanov. Stališče generalisimusa Nikolaja Nikolajeviča je še neznan. »P. L.« vé samo to, da je voditelj oktoberistov Gučkov Nikolaja Nikolajeviča o načrtu obvestil in da je generalisimus nato dobesedno vzkliznil: »Revolucija Vam je torej še premalo. Vi hočete ustvariti kar republiko!«

Kakor javlja »P. L.« nadalje, bi bil tudi odpor generalisima zaman, kajti voditelj kadetov Miljukov je izjavil, da je duma odločena izvršiti svoj načrt za vsako ceno, tudi brez carjevega dovoljenja. Kakor rečeno, pa je car itak že pripravljen »ustvariti republiko«, kakor pravi Nikolaj Nikolajevič.

»Pester Lloyd« zaključuje svojo petrogradsko informacijo s pravilno sodbo, da pričinja na Ruskem sedaj tudi že revolucija od zgoraj.

Nemiri v Rusiji.

Kodanjski listi konstatirajo, da se nemiri v Rusiji kljub vsemu zatajevanju presenetljivo širijo. V Moskvi so zasledili središče velike organizacije, ki se razteza čez celo državo in ki je pripravljala atentate na vodilne osebe. V Rusiji je opažati vedno naraščajočo zahtevo po miru. Vsi Nemci, Avstrijci in Ogri, skupaj kakih 5000 oseb, so bili izgnani iz Vologde, Grasooca in Kadnikova v gubernijo Perm.

Iz Galicije in Poljske.

Na odredbo ministrskega predsednika grofa Stürgkha je odpotoval takoj po zavzetju Lvova dvorni svetnik Klusik z več finančnimi uradniki in 30 milijoni kron v Lvov, da izplača plače uradnikom, vdovam in penzionistom. — Iz Lvova so Rusi baje odpeljali nad 10.000 Poljakov, ravno toliko Židov in kakih 2000 Rusinov.

Ruski generalni gubernator Bobrinski je izdal dne 15. junija ta-le oklic: Da preprečimo vstavitve moškega prebivalstva Galicije v starosti od 18 do 50 let iz krajev, ki jih Rusi zapuste, v avstrijsko armado, je odredil poveljnik armade jugozapadne fronte, da se pošljejo vsi taki prebivalci v gubernijo volhinjsko, izvzemši žide, pri čemer se jim dovoljuje vzeti s seboj družino, imetje in živino. Osebe, ki žele potovati v to gubernijo na lastne stroške, smejo uporabljati razen navadnih vlakov tudi posebne vlake, ki se bodo vozili z glavnega kolodvora od 16. junija naprej vsak večer. Te osebe morajo imeti prehodne liste, ki jih izdaja pisarna generalnega gubernatorja. Tudi smejo vzeti te osebe malo prtljage s seboj.

Iz razgovora s prestolonaslednikom.

Iz razgovora ameriškega poročevalca s prestolonaslednikom nadvojvodo Karlom Francem Jožefom posnemamo, da je prestolonaslednik zlasti naglašal, da bi bilo lani umestno, če bi bili pustili monarhijo, da sama uredi spor s Srbijo, potem bi

ne bilo vojne in vse bi bilo že zdavnaj poravnano. Danes pa bojujeta Avstro-Ogrska in Nemčija obrambno vojno, ki sta jo leta in leta zavlačevali. Ta vojna pa je pokazala tudi popolno enodušnost države in globoko lojalnost vseh narodov, ki bo trajala tudi naprej, dokler ne bo dosežen cilj, časten in trajen mir.

Italijani zopet hudo poraženi ob Soči.

NOV ITALIJANSKI PORAZ NA PRIMORSKI FRONTI.

Dunaj, 3. julija. (Koresp. urad.) Uradno razglasi:

Včeraj so Italijani na primorski fronti doživeli nov poraz. Po brezuspešnih sunkih pri Zagraju in Polazzu se je proti večeru začel nov napad najmanj dveh infanterijskih divizij na del doberdobske planote med Polazzom in Monte Cosichem. Naše boja veselo čete so, kakor vedno vrgle sovražnika povsodi nazaj.

Tudi so bili krvavo odbiti sovražni napadi na goriško mostišče jugozapadno od gore Sabotin.

Na koroški meji so bili zadnje dni boji za veliki Pal (vzhodno prelaza Plöcken). Gora je končno ostala v naši posesti.

Na tirolski meji so bili mestoma boji s topovi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

KRVAVO ODBITI NAVAL ITALIJANOV NA DOBERDOBESKO PLANOTO. — UNIČENA ITALIJANSKA TORPEDOVKA.

Dunaj, 4. julija. (Kor. urad.) Uradno se razglasi:

Italijansko bojišče:

Italijani so obnovili tudi včeraj zopet svoja prizadevanja, da bi se ustali na robu planote pri Dobrodu. Po celodnevem obstreljevanju odseka Redipuglie s težkimi topovi se je pričel tu popoldne napad najmanj štirih pehotnih polkov, ki je imel za posledico silne bližinske boje. Naši hrabri branitelji so končno vrgli v protinapadu sovražnika z višin.

Že v kati smo udeležili sovražne poskuse približati se našim pozicijam pri Volčah, zapadno od Tolmina in v ozemlju južno od Krna. Alpine, ki so izvršili v tej pokrajini sunek proti enemu našemu oporišču, smo po ljutem boju moža proti možu vrgli nazaj. Izgube sovražnika so povsod zopet zelo velike.

Italijanska torpedovka 17. je bila 2. julija zvečer v Severni Adriji uničena.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Čez leto in dan.

Šef italijanskega generalnega štaba gen. Cadorna se je izjavil napram poslancu Medi: Srečen bom, če bomo prihodnjega junija doma. Najbrž pa bo padalo prvo listje, predno bomo govorili o miru. (»N. Fr. P.«)

Nova grupacija italijanske armade?

Preko Kopenhagena javljajo: »Petit Journal« poroča, da pričinja Italijani svojo armado na novo grupirati. Italijanske čete ne bodo udarile na Trst, temveč prodrle do samega »srca Avstrije«. Kaj je to »srce«, tega »P. J.« ne pove.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

1. julija. V odseku Tonale je pričela naša artiljerija obstreljevati poziciji pri Monticello in Saccarana in je razpršila sovražne oddelke, ki so delali utrdbe. V Val Padola so dognale pogumne oficirske patrulje na Freikofelju sovražne strelske jarke in žične ovire, ki jih je nato naša artiljerija pričela uspešno obstreljevati. Na Koroškem je poskušal sovražnik izvršiti močne nočne napade proti našim pozicijam na sedlu Kreuzberg in na Malem Palu. V luči raket in reflektorjev je metal bombe, napolnjene z omamljivim plinom, vendar pa je bil na obeh točkah odbit. Naša artiljerija je pregnala delavske oddelke, ki so se pokazali na severnih obronkih Freikofelja in Veliškega Pala kakor na tovrni poti bombarske doline. Z dobrim uspehom smo zopet pričeli obstreljevati utrdbo Hensel. Pri vходу v dolino reke Boka smo zasedli važno pozicijo pri Banjskem Skednju, ki obvladuje bovski koteli.

V soškem odseku napreduje ofenziva naših čet sicer neoprenehoma, toda le zelo polagoma, ker smo prisiljeni odvzeti sovražniku korak za korakom zemlje ter vsak kos tega ozemlja utrditi proti njegovim protinapadom. Vedno deževje otež-

kuje težkoče pohoda in izpreminja strelske jarke v deroče blatne potoke. Tudi preteklo noč je skušal sovražnik z opetovanji, toda brezuspešnimi napadi, iztrgati nam točke, ki smo jih pred kratkim dobili.

Sovražni letalci nas vedno nadlegujejo. Tudi med prebivalstvom je bilo par žrtev. Naši zrakoplovci so uspešno bombardirali pohodno in trensko kolono pri Opatjem Selu in pa kolodvor Št. Danijel.

2. julija. Na meji je postalo artiljerijsko delovanje živahnije, posebno na Koroškem kjer smo začeli obstreljevati utrdbe na Predilu, kar je imelo že po par streljih uspešne rezultate. Obstreljevali smo tudi sovražne taborišče, obstoječe iz približno 500 šotorov, pri Eдру ob Plöcknu (vas ob potoku Valentin, severno od Plöckna). Naš ogenj je pregnal nasprotnika iz strelskih jarkov, ki jih je gradil pri Strenici in pri prezniskem sedlu.

Včeraj je napadel oddelek naših alpincev sovražno utrdbo na severnem obronku Veliškega Pala, ki je bila nadležna naši poziciji na Freikofelju, ter jo zavzeli. Ponoči in danes v jutranjem svitu je skušal sovražnik z dvema ljutima protinapadoma pregnati naše čete iz osvojenih utrdb, vendar pa je bil obakrat odbit z zelo težkimi izgubami. Konstatirali smo stoinpetdeset mrtvecev, vjeli par mož ter vplenili več nego sto pušk.

Ob Soči se naša akcija nadaljuje. Naša artiljerija je obstreljevala ter zažgala vas Koritnico vzhodno od Bovca, kjer so bile, kakor se je poročalo, zaloge materiala in provijanta, ter razstrelila en depot municije.

Preteklo noč je izvršil sovražnik dva krepka napada proti poziciji na koroški planoti, ki smo jo osvojili, pa je bil odbit.

ITALIJANSKE ČETE NA FRANCOŠKEM BOJIŠČU IN PRI DARDANELAH?

Nemški listi (»Frkt. Ztg.« i. dr.) poročajo, da se je Italija sedaj odločila intervenirati s svojimi četami tudi na zapadnem in turškem bojišču. Radi tega je bil Salandra v glavnem stanu, da pridobi odobrenje kraljevo. Po vsej priliki se mu je to tudi posrečilo. »Vossische Ztg.« pa ve povedati, da so pogajanja med Italijo in triplecento običala, ker zahteva Italija za intervencijo pri Dardanelah celo Albanijo.

Italija in Turčija.

Iz Rima poročajo: Vest, da so se turško-italijanski odnosi poslabšali, se potrjuje. Italijanski konzuli so zapustili Palestino.

BALKANSKO BOJIŠČE. PRASKE NA SRBSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 4. julija. (Kor. urad.) Uradno poročajo:

Južno bojišče.

Na tem bojišču so se vršile samo poudene obmejne praske. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Vesti o separatnem miru med Avstrijo in Srbijo — izmišljene.

Oficijozni »Fremdenblatt« prijavlja naslednje komunikacije: V srbskem časopisu »Samouprava« z dne 9. (22.) junija se je očitno oficijozno trdilo, da je ponosna in prevzetna Avstro-Ogrska mali in slabi Srbiji že dvakrat ponudila separatni mir. — Pooblaščenici smo od kompetentne strani izrazili, da je ta trditev popolnoma izmišljena. Avstro-Ogrska ni tekomo cele vojne nikdar in nikomur, torej tudi ne Srbiji, delala mirovnih ponudb.

SRBSKA OFENZIVA PROTI AVSTRO - OGRSKI?

»Tribuna« priobčuje izjavo srbskega poslanika v Rimu Ristića, ki kaže pravi: Mala srbska vojska je sedaj reorganizirana in tvori, dopolnjena z zadnjimi rezervami, edino zaščito Srbije. Na ofenzivni nastop proti Avstro - Ogrski ni več misliti, tudi zadostuje, če drži Srbija sovražne čete ob meji. Srbska vojska je pripravljena udariti na skupnega sovražnika, če bi hotel ta prodreti proti Carigradu.

SRBI IN ČRNOGORCI V ALBANIJ.

General Vukotić je v Skadru odvezel prebivalstvu 20.000 pušk. Avstro-ogrski podaniki so se morali vpisati v posebni policijski register. Avstro-ogrski grbe na brzojavnem uradu so nadomestili s črnogorskimi. — Srbi prodirajo proti Lješju. Zdi se, da nameravajo Srbi zasesti Srednjo Albanijo od reke Skumbi do reke Mati. Srbi so 3000 Albancev pod poveljstvom Hagi Kiamila premagali, istotako tudi Mossa effendija s 1000 Albanci pri Tirani.

GRKI PRODIRAJO PROTI BERATU.

»Giornale d'Italia« poroča, da so Grki na svojem prodiranju zasedli že več vasi neposredno za Valono. Prodiranje Grkov ima mnogo bolj resen značaj, kakor zasedenje Tirane, Elbasana in Skadra s strani Srbije in Črne gore.

Rim, 2. julija. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča iz Bara, da prodirata dve močni koloni grških in od Grkov organiziranih čet na dveh cestah proti Beratu in da sta ti dve koloni že zasedli več vasi proti severu. List komentira to postopanje kot zelo inoportuno in graje vredno ter svetuje Grški, da naj se briga za drugo, kakor za to, da ustvarja kritične situacije v pokrajini, katere problem se ne more komplicirati ali prejudicirati z izpolnjenimi dejstvi, ki se bo morda rešil pri sklepu miru od evropskih velesil in pred vsem od Italije, ki je direktno interesirana v Albaniji in zlasti v odseku Valone.

»Stampa« piše, da čaka italijanska vlada na določene vesti glede prodiranja Grkov proti Beratu, potem bo zahtevala od Grške pojasnila, ker gre v tem slučaju za kršitev sklepov londonske konference. Energično bo nastopila tudi proti Turčiji, s katero je sedaj v kočljivih odnosih. Italija želi garancije glede vprašanja postopanja z Italijani v Turčiji in zaradi intervencije turških elementov v Libiji.

Skupni korak četverozveze v Beogradu in Cetinju.

Preko Scheveringa poročajo, da je odposlala četverozveza srbski in črnogorski vladi skupno noto glede albanskega vprašanja. Noto opozarja Srbijo in Črno goro, da kršite sklepe londonske konference.

ZAPADNO BOJIŠČE.

USPEŠNA NEMŠKA OFENZIVA V ARGONAH. — ŽIVAHNI BOJI LETALCEV.

Berlin, 4. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan 4. julija:

Zapadno bojišče.

V Argonih so naše čete nadaljevale ofenzivo. Plen se je močno zvišal ter znaša za oba prva dneva julija 2556 vjetih, med njimi 37 častnikov, 25 strojnih pušk, 72 metalcev min in en revolverski top.

Na vrhovih ob Masi je obnovil sovražnik kljub vsem neuspehom štirikrat svoje poskuse zopet zavzeti izgubljene pozicije pri Les Epargesu. Njegove napade smo gladko zavrnili. Severozapadno od Regnievillia smo zavzeli francoske pozicije v širini 600 m ter iztrgali sovražniku severno od Fey - en - Hayea kos gozda.

Delovanje letalcev je bilo včeraj zelo živahno. Nemška letala so metala na fort Landgoard pri Harwichu ter na neko angleško flotiljo rušilcev bombe ter so napadli utrjeni Nancy, železniške naprave v Dombaslu in zatvorni fort Remiremont. Neko angleško letalo je padlo severno od Gentia ob holandski meji goreče na tla. Nemško vojni letalo je prisililo nekega francoskega letalca pri Schluichtu, da se je spustil na tla. Sovražnik je obmetaval Brügge, a ni napravil vojaške škode.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. julija. (Kor. urad.) Uradno se razglasi:

Francoski napadi severozapadno Soucheza in Les Esparges so bili odbiti.

Predvčerajšnjim na Hilgenfirštu zavzevala utrdbe je zopet dobil sovražnik.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

30. junija ob 3. popoldne. Severno od grada Carieul (500 metrov zahodno od Soucheza) smo nekoliko napredovali. Južno od Cabret Rouge (600 metrov južno od Soucheza) smo odbili nemški napad. V Vogezi smo ustavili zopetni poskus Nemcev,

napasti naše pozicije vzhodno od Metzerala.

Ob 11. ponoči. Na obrežju reke Yser in severno od Arrasa artiljerijski boji. Med Oise in Argoni mirno. V Argonih so napadli Nemci po tridnevnem obstreljevanju naše pozicije med cesto Binarville, Four de Paris. Se je pri tretjem napadu se jim je posrečilo, ustaliti se pri Bagatelle na nekaterih mestih naših črt. Na fronti severno od Verduna v Bois d'Ailly kakor tudi pri Metzeralu topovski ogenj.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Neki nemški podmorski čoln je potopil v irskem morju italijansko jadrnico »Sandomeno«, ki je plula iz Garotona v Liverpool. Kapitan in šest mož je utonilo, devet mož so rešili.

Belgijski parnik »Bodnognat« je bil pri Scillyjskih otokih potopljen. Posadko, broječo 18 mož, so izkrcali v Falmouthu.

Angleški parnik »Richmond« je bil v Kanalu torpediran. Posadko so v Plymouthu izkrcali.

Nemški podmorski čoln je potopil angleške parnike »Cancarian«, »Inglemor« in »Wellbury«. Moštvo je rešeno. Angleška ladja »Tower« je bila torpedirana.

DROBNE VESTI IZ FRANCIJE IN ANGLIJE.

»Golob« je letel čez Remiremont. Bombe so padle v mestni gozd. Iz Pariza poročajo, da so francoski parlamentarni krogi zelo razburjeni. Govori se celo, da more iz tega nastati zelo resna izprememba ministrstva in da bo morda odstopila zelo visoka osebnost, ki jo zelo hvalijo.

Skupina novojorskih bankirjev z Morganom na čelu se pogaja, da placira angleško posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev v Združenih državah.

Botha je 1. julija zjutraj zasedel Otavi.

Zadnji angleški seznam izgub šteje 42 častnikov in 1104 vojakov.

Pri drugem branju zakona glede municije je izjavil Lord Curzon: Nahajamo se v 12. mesecu najstrašnejše vojne, ki se je kdaj bojevala. Nikjer ne vidimo konca. Noče se nam posrečiti vreči sovražnika iz ozemlja zaveznikov, ki so je zasedli. Treba je večjega napora in žrtve. Brezpomembno bi bilo si prikrivati, da daje položaj povod k resnim skrbem. Mirno lahko rečemo, da je dežela v prav veliki nevarnosti.

Razdor v nemški socialni demokraciji.

Že v zadnjih zasedanjih nemškega državnega zbora se je pokazalo, da v socialnodemokratski stranki ni več edinosti, ampak da je nastalo v njej prav globoko nasprotje. Značaj tega nasprotja se najlaglje označi z besedami: en del stranke stoji na stališču Marxa in Bebla, drugi je to stališče zapustil. A ne samo med socialnodemokratskimi poslanci je razdor, tudi med pristaši je nastal. Izšle so brošure in letaki, v katerih se zahteva, naj stranka zapusti stališče, zavzeto 4. avgusta l. l. v državnem zboru glede vojne, naj se začne ustavljati imperijalistični politiki in naj začne boj proti vladi. Vodstvo stranke je na to obelodanilo ravno tako oster odgovor in zlasti ožigosalo kot hudodelstvo vse poskuse provzročiti razbitje stranke.

Japonska odklanja udeležbo na vojni v Evropi.

»Vossische Ztg.« poroča: Novi poskusi ententnih držav, pregovoriti Japonsko, da bi poslala ekspedicijo v Evropo, so se tudi to pot ponosrečili. Glasom petrogradskih poročil je japonska vlada za vselej odklonila udeležbo pri oboroženi akciji zunaj Azije. Japonski veleposlanik Montono v Petrogradu je izjavil, da Japonska v Evropi nima političnih interesov.

Boj za Carigrad.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 3. julija. (Kor. urad.) Agence Telegraphique Milli. — Glavni stan poroča: Na dardanelski fronti 2. julija. Pri Ari Burnu se ni dogodilo nič važnega. V središču je vladal razmeroma mir. Na levem krilu v intervalih infanterijsko in artiljerijsko streljanje, in pa metanje bomb iz enega strelskega jarka v drugega. Naše anatomske baterije so luto obstreljevale vojaške transportne ladje, ki so hotele pri Seddih-Bahru izkrcati ojačenja, vsled česar je bil sovražnik prisiljen, opustiti svoje izkrcevalne operacije ter se takoj umakniti po težkih izgubah.

ste baterije so uspešno bombardirale sovražno taborišče pri Seddih-Bahru in Tekke Burnu. Sovražni letalci so brezuspešno metali bombe na Yeni Şehir. Na ostalih frontah nič važnega.

Iz nevtralnih držav.

BOLGARSKA IN ŠTIRIZVEZA.

»Lokalanzeiger« poroča: Glasom poročil listov iz Rotterdama je odgovor bolgarskega ministrskega predsednika Radoslavova na ponudbe štirizveze pravo politično mojstrsko delo. Radoslavov daje spoznanje, da razpolaga štirizveza z željami, ki so lastni lastno pest, ne da bi prevzela kako obveznost na pram tretjim. Bolgarska polaga le malo važnosti na razširjenje svojega ozemlja proti vzhodu in se zaradi tega na noben način ne sprete s Turčijo. Solun je Bolgarska pripravljena sprejeti od štirizveze, toda ona vztraja tudi na posesti Bitolja, ker spada ta k bolgarski Makedoniji.

Angleški poslanik v Sofiji odpoklican.

Sofija, 3. julija. (Kor. urad.) Tukajšnji angleški poslanik Bax Ironside je bil s svojega mesta odpoklican in ga bo nadomestil ali zastopal Fitz Maurice, ki je znan kot političen agitator in ki je bil dozdaj pridržen tukajšnjemu poslanstvu kot prvi tajnik. Odpoklicanje Ironsidesa spravljajo v zvezo z neuspehi entente, pripraviti Bolgarsko do akcije proti Turčiji. Te dni bodo baje poslaniki držav trojnega sporazuma zopet podali noto bolgarski vladi.

Bolgarski eksarh umrl.

Sofija, 3. julija. (Kor. urad.) Eksarh Jožef je danes umrl.

POLOŽAJ NA GRŠKEM.

»Pester Lloyd« poroča iz Aten: »Patris« poroča da sta se kralj in Venizelos v svojih nazorih zblizala, tako da bo Venizelos sedaj lahko prevzel sestavo novega kabineta.

Z druge strani pa poroča »P. Lloyd«, da so voditelji manjših opozicijskih skupin, zlasti pa Rhalis in Theotokis pripravili podpirati Gunarisa, ki bo v tem slučaju lahko ostal na krmilu.

Veliki manevri na Grškem.

»Politische Korrespondenz« javlja iz Atene, da se bodo vršili v juliju veliki manevri grške armade in sicer najbrž v Makedoniji.

Grški protest v Londonu.

Atene, 4. julija. Grški poslanik v Londonu je izročil angleški vladi protest radi postopanja Angležev proti grškim parnikom v egejskem morju ter je dobil zadovoljiv odgovor.

Romunska.

Centralni komite romunskih socijalnih demokratov je sklenil kar najbolj energično nadaljevati mirovno propagando ter zastavljati svoje sile za oživiljenje balkanske federacije in internacionale.

Papežev zaupnik v Švici.

Milanski »Corriere della Sera« naznanja, da pošlje Vatikan v kratkem enega svojih diplomatov za ves čas vojne v Švico, da bo posredoval korespondenco med Vatikanom ter nunciji in škofi v državah, ki so zapletene v vojno.

Atentat na Morgana.

Iz New Yorka javljajo 4. t. m. Nemški prof. Cornvellove univerze Frank Holt je vdrl včeraj v Morgano vilo ter je streljal na Morgana z revolverjem. Ranil ga je, toda ne smrtno. Atentator je imel seboj tudi zaboječnik dinamita. Pred sodnikom je izjavil, da je hotel žrtvovati življenje, samo da pospeši konec vojne. Inspiriran, da je bil »od zgoraj«. Zdi se, da atentator ni popolnoma pri pameti.

(Znani milijardar Morgan je, kakor znano, eden najgorečnejših in najdelavnejših propagatorjev za triplecento v Ameriki.)

DOGODKI V MEHIKI.

Huerta od Amerikancev aretiran. »Frankfurter Zeitung« javlja: Amerikansko vojaštvo aretiralo bivšega mehiškega predsednika Huerta, ki se je nahajal na potu v Mehiko.

Porfirio Diaz umrl.

Pariz, 3. julija. Bivši mehiškanski diktator Porfirio Diaz je umrl.

Mistr Jan Hus.

Dne 6. julija 1415. leta je gorela na travniku pred mestom Konstanco (Kostnec) ob Bodenskem jezeru grmada. Okoli nje je bila zbrana najslajnejša in najodličnejša družba tedanjega sveta: zastopniki rimskega kralja Zigmunda, kardinali v svojih rdečih ornatih, prelati in cerkveni učenjaki in umetniki: konstanški koncil je zažgal najnevarnejšega krivoverca takratnih dni, češkega magistra in duhovnika Jana Husa. Visoko se je dvigal plamen in dim, toda mesto ječanja in obupnih krikov so slišali osupli gledalci iz gorečih grmade spev češke narodne nabožne pesni. . . . Proti večeru istega dne so raztrosili rabljevi hlapci prah in pepel, ki je ostal na pogorišču v vse štiri vetrove. . . .

Iskre s kostniške grmade so vžgale v češkem narodu nov ogenj, ogenj očiščenja, razvnele so v njem najlahtnejše strasti in v odsvit kostniške grmade se je odigravala najpomembnejša doba češke preteklosti, doba husitska in utrakvistična. Na zunaj je končala ta doba neuspešno, kajti po 200 letih je bitka na Beli gori (1620) uničila samostalnost češkega kraljestva. Na znotraj, z narodnorazvojnega stališča, pa je češki narod haš v tej dobi ustvaril svojo nacionalno individualnost, ter položil temelje svojega lastnega kulturnega živja, ki so to tako daleč proti zapadu eksponirano in od mogočnega nemškega naroda obdano slovansko plemo obvarovali pogina, in ne le to, priborili mu važno mesto med velikimi faktorji splošnega človeškega razvoja.

Katoliška cerkev je sežgala češkega magistra Husa kot krivoverca. Ako bi bil Hus le mučenik za svoja teološka tedanja oficijalna veri nasprotujoča prepričanja, zgodovina bi ga bila morda zapisala v svoje knjige, toda njegovo ime bi se ne bliščalo med onimi, ki označujejo pot, po kateri je hodilo človeštvo.

Mistr Jan Hus je prvi mučenik za splošno narodno in socialno svobodo, in je prva žrtev smotrenega plemenitega in najčistejšega delovanja za kulturno povzdigo naroda češkega.

V srednjem veku je predstavljala cerkev kulturo in napredek, njene dogme so podajale človeški duši najplemenitejšo in najčistejšo hrano, ki jo je mogel tedanji svet uživati. Cerkev je neomejeno kraljevala v kulturnem življenju tedanjega človeštva, pridružila pa je polagoma svoji duhovni oblasti tudi posvetno moč. V posvetni moči papeštva, ki je hotelo imeti isto vlado nad ljudmi, katero so mu dajali verski nauki nad dušami, so bili od začetka zarodki propadanja. Naraščujoči posvetni moči cerkve je odgovarjalo padanje njene moralne sile, razlika med njenimi idejmi in njenimi dejanji je postajala čim večja. Npr. vrsteno vprašanje je rodilo prvo cerkveno opozicijo. Cerkev koncil XV. stoletja so dokaz, da je cerkev svoje nedostatke sama dobro čutila. Posvetna moč je združila idejo duševne z idejo materialne jednote. Papež gospodar vseh narodov, duhovnik gospod vseh stanov, cerkev največja avtoriteta vsega človeškega življenja. Proti tem principom se je pričel pojavljati narodni in socialni odpor. V dobi, ko je človeška družba živela še vse svoje duševno življenje v cerkvenih formah so se pojavljala vsa filozofska, politična in socialna vprašanja v naboženski formi, in teološki boj je postajal le izraz naprednih potreb splošnega človeškega razvoja.

Tako je cerkveno - reformatorično delovanje Jana Husa in njegovi učenci ter prijatelji le (njim samim nezavedna) posledica etičnih, nacionalnih in političnih tendenc, ki so zavladale v češkem narodu. Boj za nabožensko svobodo je postal čehom ne le boj za čistoto verskega življenja in slobodo božje besede temveč tudi za slavo jezika in naroda češkega.

Kot cerkveni reformator je bil Hus le učenec Angleža Wiclifa, ki pa je šel sam mnogo dalje, kakor pa češki magister. Hus ni nameraval spodkopavati temeljev cerkve in papeštva, gorel je le za očiščenje hierarhije in nauka; toda Wiclifovi nauki bi na razvoj človeškega mišljenja ne bili imeli neposrednega vpliva, da niso dali povod za gigantski boj, ki se je pričel s Husovim nastopom med rimsko cerkvijo in češkim narodom. Za prvo revolucijo napredne misli proti teokraciji absolutizmu, za boj, ki je končal po dveh stoletjih sicer z zmago cerkve nad narodom, ki pa je rodil najdragocenejše sadove za napredek in kulturo človeštva.

Hus je bil mučenik za svobodo človeštva iz spon srednjeveške cerkve, njegovo delovanje je rodilo v

češkem narodu prvi veliki polet nacionalizma. V prepričanju, da je bila češkemu narodu po Husu odkrita božja resnica, so se Čehi XV. stoletja začeli smatrati za »izvoljeni narod«, in kot »boži bojovniki« so si ohranili in utrdili svojo veliko odprono silo proti grozeči jim germanizaciji. Toda češkemu narodu niso propele le Husove ideje, temveč tudi Husovo delo. Podobno, kakor pozneje pri Nemcih Luther je za Čeha Jan Hus ustvaril jednotnega češkega pismenega jezika, kateremu je tudi položil temelje modernega pravopisa. Po njegovih pravopisnih principih se ravna v glavnem češki jezik še danes, pa tudi mi z latinico pišoč Jugoslavlani. Narodno samozavest je vzbujal Hus tudi s čiščenjem češkega jezika, predvsem pa je prvi učeni češki pisatelj, ki je vsvojih knjigah zamenjal latinski jezik z narodnim češkim jezikom. Posebno narodno - kulturno zaslugu si je stekel češki reformator s sistematičnim gojenjem češkega narodnega cerkvenega petja. Velicaste husitske pesni poznejših dob so hčerke prvih Husovih naboženskih popevk. Koliko je storil Hus za ojačanje nacionalne samozavesti in veljavo češkega življa v kulturnem svetu kot rektor praške univerze, je znano. Še je v dobi Husovega rektorata je dobilo prvo in najslavnejše vsučilišče srednje Evrope svoj češki značaj: slavni kutnohorski dekret (1409.) je priznal Čehom na univerzi izmed 4 glasov tri. Pred več kakor petsto leti.

Husovo življenje in njegova smrt sta končno ustvarila češkemu narodu XV. in XVI. stoletja vzvišen vzor plemenitega, čistega in krepostnega človeka.

Do tragedije na Beli gori je častila ogromna večina češkega naroda v Husu svojega narodnega svetnika, mučenika za »pravdu božjo« in ko je cesar Rudolf II. na začetku svoje vlade ukazal izčrtati iz koledarja »Husov praznik« je vzbudilo to na Češkem kar največje ogorčenje. Še je grozote pobelogske protireformacije so izrgale narodu za dolgo časa spomin na mistra Jana Husa.

Odvzeti mu seveda niso mogle častnega in pomembnega mesta v zgodovini češkega naroda in človeštva.

Že v jožefinski dobi so sami katoliški duhovniki morali priznati izredni pomen Husovega nastopa za razvoj češkega naroda, priznati tudi njega plemenite namene in njega čisto vzorno življenje. Moderna zgodovina je očistila podobo Husovo vseh peg ter jo postavila v avli človeške slave na častni prostor.

Celi kulturni svet slavi jutri spomin na češkega reformatorja, s posebno hvaležnostjo in spoštovanjem pa se spominja češki narod mistra Jana kot enega najslavnejših in najzaslužnejših svojih sinov.

Sijajno proslavo petstoletnice smrti Jana Husa je preprečil vojni čas. Plamen, v katerem je gorelo pred petsto leti telo nesmrtnega češkega duha odseva tem jasnejše v dušah Husovega naroda, ki si je od takrat navzlic belogorski nesreči priboril v človeštvu prostor, dostojen spominu svojega velikega učitelja.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani slovenski vojak.** Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: podlovec Peter Kolarič, vodja patrolje Valentin Jelič in lovec Josip Samelnik, vsi 8. lovskega bataljona; četovodja Valentin Jaric in Nik. Koščak ter korporal Josip Mlekuš 5. dragonskega polka; ognjčar Fr. Goričar in četovodja O. Verdnik 9. topničarskega polka; korporali Ivan Brus, Mihael Privšek, Franc Podjavoršek, Franc Šebec, Pavel Sorta in H. Lukašič, poddesetnik Karel Mihorka, infanteristi Josip Kapa, Franc Šmigoc in Ivan Arnuš, 3. domobranskega polka; narednik Simon Ineko ter infanteristi Ivan Lesjak, Franc Čuden in Anton Petek 4. domobr. polka; infanteristi Štefan Blažek, Anton Šever, Anton Udovičič in Friderik Okretič 5. domobranskega polka; praporščak Jos. Brož, narednik Jakob Belec, računovodja I. razreda Franc Kopriva, četovodja Jos. Pisanec, korporala Makso Srednik in Alojzij Domajnko, poddesetniki Ivan Novak, Alojzij Lelernik, Ivan Berglez, Ivan Pertenjak, Avguštin Rak, infanteristi Franc Hrga, Simon Kvas, Štefan Plahuta, Jos. Senegačnik, Alojzij Lebar, Rudolf Maček in Valentin Vizovišek, vsi pri 26. domobranskem polku; infanteristi Martin Nemec, Alojzij Zupanc, Anton Mačič in Andrej Gregorič 27. domobranskega polka; poddesetniki Jos. Zemlčič, Henrik Šever, Franc Antez, Ivan Knez ter topničarji Ivan Lešnik, Anton Slovinc in Ernest Vrač-

ko, vsi pri 22. domobranskem topničarskem polku.

— **Smrt polkovnika Stauerja.** Graški list »Tagespost« smeje sedaj poročati, da je padel polkovnik in brigadir Stauer na komenski planoti. Podal se je s svojim adjutantom nadporočnikom Elsbacherjem v neko koč, kjer se je nahajal telefon. V tem trenutku je padla na koč italijanska granata ter ubila polkovnika in njegovega adjutanta.

— **Padel je na južnem bojišču** učitelj Valentin Terčon, doma iz Mavhinj na Krasu. Celih deset mesecev se je boril na južnem bojišču proti Srbiji in bil tam odlikovan. Na severnem bojišču je padel 19letni absolvent tržaške trgovske akademije enoletni prostovoljec Stanislav Cotič, sin višjega poslovođe v vojnem arzenalu g. Srečka Cotiča in netak glavnega urednika »Edinosti« g. Maksa Cotiča.

— **V bitki ob Dnjestru** je bil ranjen v nogo, obkoljen in vjet tudi sin dvornega svetnika bivšega okrajnega glavarja goriškega g. Rebeka.

— **Grof Sternberg**, nekdanji državni poslanec, je bil na južnem bojišču težko ranjen.

— **Iz ruskega vjetništva** se je oglašal Alojzij Pogačnik, uslužbenec tvrdke Naglas. Vjet je bil 21. marca ranjen na roki. Pozdravlja vse znance.

— **Odpeljani in neodpeljani.** Zabeležili smo po nemških listih vest, da so Italijani odpeljali z Goriškega enega grofa Coroninija in enega grofa Strassolda. Izvedeli smo zdaj iz zanesljivega vira, da niso Italijani odpeljali nobenega člana grofovske rodovine Coronini; eni člani te rodovine so v Ljubljani, drugi pa v drugih krajih Avstrije. Mogoče je, da je bil odpeljan kak grof Strassoldo. Odpeljana sta bila tudi barona Ritter iz Monastera in iz Ogleja grofica Latour. Ta grofica Latour, doma s Koroškega, ima graščino tik ob furlansko-slovenski meji. Napravila je tam nemško šolo za furlanske in slovenske otroke, je za to šolo izdatno skrbel, ob enem pa tudi delala na to, da so ti otroci prestopili k protestantizmu.

— **Plemenit čin.** Te dni je blagi človekoljub, ki noče biti imenovan, delnemu odboru izročil znatno svoto 10.000 kron z odmembo, da se ta svota porabi za ustanovitev zavoda za slepce iz Kranjskega in drugih slovenskih pokrajin. Velikodušnost je narekovala blagemu možu ta čin, ki bo ostal ovekovčen v srcih onih revežev, ki pogrešajo vid, najdražje na svetu. Blagemu dobrotniku bodi izrečena tem potom najtoplejša zahvala! Naj bi dobil mnogo posnemalcev, da se čimprej vresniči plemenita namena!

— **Danes je Ciril-Metodov dan.** V mirnih časih so goreli kresovi. v vojnem času naj plamti žarka ljubezen do domovine.

— **Podražene papirja.** Živimo v času najbolj brezobraznega oderuštva. Cene najraznovrstnejših potrebščin so silno narasle in vojna je izgovor za vsako izkoriščanje. Kadar skoro vse dere tedaj seveda tudi tvornice papirja ne marajo zaostati. Meseca aprila so tvornice papirja razposlale odjemalcem naznanilo, da so podražile papir za 15 do 20 %. To je bilo seveda jako prijetno za vse odjemalce, zlasti za tiskarne, ki pa so vzlic temu ostale še pri starih cenah. Ker pa traja vojna še vedno, so si tvornice papirja izmislile, da s 1. julijem še enkrat podraže papir. Zdaj so k prvi dražitvi dodali še 20 %, tako da je papir sedaj dražji za 35 do 45 %. Papir bi se lahko dobil iz Švedske, če bi vlada odpravila carino, a ker se vlada menda noče odločiti, mora zopet občinstvo trpeti. To je namreč samo ob sebi razumljivo, da na pr. tiskarne ne morejo delati z izgubo, ampak da morajo papir računati tako, kakor ga same plačajo. Res lepi časi!

— **Vporaba vojaštva za kmetijska dela.** S strani 5. armadnega etapnega poveljstva je bilo vsem višjim poveljstvom naročeno, da dajo vojaštvo za kmetijska dela na razpolaganje, če to dopušča vojaška služba. Enako naročilo so dobila tudi etapna štacijska poveljstva in poveljstva železniških straž. Županstva naj se po potrebi obrnejo neposredno do omenjenih vojaških poveljstev.

— **Zglaševalni predpisi.** Policijsko ravnanje v Ljubljani opozarja s posebnim razglasom, da je treba iz ozirov na vojno z največjo natančnostjo izpolnjevati zakon o zglaševanju. Vsakdo mora v 24 urah biti zglašen pri policiji, v istem času pa eventualno tudi odglašen. Zglaševalna dolžnost se nanaša tudi na sorodnike. Moški, ki so prestopili 18 leto, se morajo še posebe zglašiti, tudi če so že obseženi v glasilu svojih roditeljev. Zglašiti je treba tudi vse vrste uslužbencev in delavcev, če tu stanujejo izven policijskega okoliša. Pisava priimkov se mora vjemati s pisavo v krstni knjigi. Tudi begunce in vse druge potovalce, makar se kje le mimogrede nastanijo, je treba točno zglašiti.

— **Vojaški živinozdravniki.** Začetkom učnega leta 1915/16. bo sprejetih na živinozdravniško visoko šolo na Dunaju 20 aspirantov, ki se morajo zavezati, da bodo kot vojaški zdravniki služili sedem let v armadi.

— **Pozor!** Obrtniki in trgovci se opozarjajo, da doteče v torek 6. t. m. rok dolžnosti naznanila usnja, kož, kožice in stroji in sicer je podati naznanilo po stanju prejšnjega tretjega dne t. j. od sobote 3. t. m. Todeževne tiskovine se dote pri obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor so izpolnjene zopet prinesiti.

— **Izkaznice za kruh iz mestne vojne prodajalne** se bodo dobivale od slej vsak dan od 10. do 1. ure popoldne v mestni posvetovalnici na magistratu. Drugih uradov naj se nikar ne nadleguje z vprašavanjem po izkaznicah. Izkaznice za nakup drugih živil iz vojne prodajalne se pa sploh ne izdajajo več.

— **Pozor!** Kdor je izkaznico za mestno vojno prodajalno izgubil ali mu je bila ukradena, se mu ne izda več druga. Torej pozor!

— **Imenovanja na južni železnici.** Za višje revidente so bili imenovani revidenti Jakob Prek v Litiji, Valentin Stroj, postajni načelnik v Borovnici, Franc Osterman v Ljubljani, glavni kolodvor in Rudolf Jakel, postojni načelnik v Zalogu.

— **Izpred deželne gledališča.** Velikanska reklamna tabla pri deželni gledališču napravljajo jako slab vtis in kazi lepo železno ograjo, obdano s krasnim zelenjem in lepimi drevesci. Ta tabla pa tudi ovira dve drevesci v rasti in enemu drevesu kar dve veje odžagali in je njegova lepa oblika za več let uničena. Ali bi ta tabla ne mogla stati nekoliko oddaljena od plota, če že mora delati za kino reklamo, ali pa so se ravnali po pravilu: »poreži svojo nogo, da boš mogel čevljev obuti, ker čevljev se ne more po nogi narediti.« — Kje je pri tem ostalo lepocutje in kaj poreče uprava deželne gledališča, da se je radi reklamne table pokvarilo krasno ograjo?

— **V ljubljansko okolico** je več včeraj, ko je bil tako krasen dan, napravilo jako mnogo ljudi izlete. V nekaterih gostilnah so jim postregli po poštenih cenah, v nekaterih so jih pa kar nečloveško odrli.

— **Eksport sadjevca v Nemčijo.** Na Nemškem se kaže močna potreba sadjevca. Specijalska firma Rob. Metzger & Co. v Trstu (sedanji naslov: Dunaj I. Franz Josefskai 7) ima za eksport sadjevca v Nemčijo pripravljene posebne vagonce, ki so nalašč prirejani za transport vina.

Kdor kaj ve o sedanjem bivališču ge. Amalije Kranjc iz Starega sela št. 46, pri Kobaridu, p. d. Wausu, naj to sporoči Ivanu Kranjcu (k. k. Verpflegungsmagazin, Marinefeldpostam) v Pulju.

— **Vprašanje.** Ivan Kracina, domobranec stražne comp. Nr. 3 Leibnitz na Stajerskem, poprašuje ako kdo ve za njegove stariše iz Stanovišč št. 25., po domače »Uršcl« na Primorskem, pri Kobaridu. To naj se sporoči na zgoraj imenovani naslov.

— **Umrl je v Lazah pri Borovnici** ondotni posestnik in gostilničar gospod Jožef Mavec. Pogreb je jutri ob 9. uri dopoldne v Borovnici. Počivaj v miru!

— **Prepoved živinskih sejmov v Postojnskem okraju.** Radi živinske kuge v gobcu in na parljih v politični okraju Postojna so se za celi Postojnski politični okraj živinski sejmi prepovedali.

— **Posojilnica za Stari trg, Lož in sosestvo** je potpisala prvič 20.000 K, sedaj pa 40.000 K vojnega posojila, skupaj 60.000 K.

— **Iz poštne službe.** Praktikantinja Antonija Kolarič in Amalija Živko ste imenovani za poštne oficijantini in sicer prva v Marjinem Celju, druga v Eisenertu.

— **Lehen pri Ribnici.** Učenci I. razreda so med seboj po izpodbudi svoje učiteljice nabrali za oslepljene vojake 12 K 66 vin. in sicer so dali po 2 K učenci in učenke Marija Urbanc, Schwiager Ferdinand, Wollmajer Ludvik, Eckhardt Roza, ter učiteljica ročnih del in razredna učiteljica, ostali učenci in učenke so po zmnožnosti prispevali 2—20 vin. Ta znesek malih šolarjev je odposlalo šolsko vodstvo na okr. š. svet v Maribor, kjer dopiše namenjenemu cilju.

— **Izpred vojnega sodišča graškega!** Pred graškim vojnim sodiščem je bil g. Anton Mesarič, posestnik in gostilničar iz Selnice, na Dravi, po celodnevni razpravi dne 2. julija t. l. v Mariboru oproščen od obtožbe hudodelstva po § 65 kaz. zak. Zagovaljal ga je g. dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

— **Vodstvo štajerske učiteljske zveze** (Lehrerbunda) je napravilo na deželni odbor vlogo, v kateri nujno prosi za vojno draginsko doklado učiteljstvu. Ta doklada bi naj bila vsaj v priličnem razmerju s sedanjo neobičajno dragino. V utemeljevanju

nju te prošnje izvaja vodstvo učiteljske zveze, da je med nastavljenici z rednimi mesečnimi dohodki učiteljsko plačano najslabše. Štajersko učiteljsko je upalo, da se mu v letu 1915. obrne na bolje vsled znanih sklepov deželnega zbora o regulaciji učiteljskega plač, vojna je pa vse te nade razpršila. Učiteljsko hvalalec priznava, da je deželni odbor dovolil tudi za leto 1915. draginjsko doklado, jasno pa je, da ista nikakor ne zadostuje. — Pripominjamo, da bi bilo zelo želeto vpoštevanja te vloge pri štajerskem deželnem odboru. Cena živila je danes na deželi prav tako visoka kakor po mestih in se mnogo krat sploh ničesar ne dobi. Učiteljsko je v sedanjih težkih časih ne le verno izpolnilo svojo težavno nalogo v šoli, temveč je opravljalo po pre mnogih občinah vse tajniške in županske posle; pomagalo in žrtvovalo se je pri vseh javnih dobrotah in akcijah, šlo je ljudstvu s svetom in dejansko pomočjo na roke. Zato je pravično, ako se tudi javnost spomni na učiteljsko, kadar prosijo pomoči v svojih težavnih življenjskih razmerah.

Župnik in državni poslanec — in dražilec živila. Okrajno sodišče v Radgoni je obsodilo državnega poslanca župnika dr. Potzingerja zaradi neopravičenega draženja, kar se po domače imenuje oduševstvo z živili, na 50 kron globe, višje sodišče v Gradcu pa je to kazni zvišalo na 300 kron.

Drobne novice s Štajerskega. Umrli sta župnik Pavel Rath v St. Ilju pod Turjakom 26. junija in župnik Mat. Eferl pri Zg. Sv. Kunigoti v soboto 26. junija. — V s l e d k u g e n a g o b c i h i n p a r k i l j i h, ki se je pojavila v celjskem in vranskem sodnem okraju, je vsak promet z živino s tema dvema okrajema prepovedan. Dovoljen je le prevoz z železnico brez prekladanja.

Češki »Narodni Listy« niso ustavljeni, kakor so trdili nemški listi, ki smo jih imenovali in z vsvo rezervno citirali. Čemu neki spravlja gotovi listi take vesti v svet?

Najdena znamke. Našlo se je nekoliko pisemskih znamk, kateri se dobijo v Krizevniški ulici št. 10. I. nadstropje levo.

»Ženska« ali »Žena bodočnosti.« Ta velikanska drama se samo danes še predvaja v kino »Ideal« (zraven glavne pošte). — Jutri tork: »Lisica v pasti«. Najboljša špionážna drama v 3 dejanjih. — 1/29 predstava se igra ob ugodnem vremenu na vrtu.

Razne stvari.

* **Grki in Italijani.** Atenski list »Espirini« piše: Nas bo jako veselilo, če zavojuje Avstrija Milan. Vsak Grk ve danes, da so Italijani najhujši sovražniki helenizma.

* **Prvi krematorij na Hrvaškem.** »Pesti Naplo« javlja, da bo skoraj dogotovljen prvi krematorij, katerega gradijo pri epidemnični bolnici v Brzadinu poleg Vukovara. Krematorij je sezidan po najmodernejših principih.

* **Velika eksplozija.** Francoska tovarna za municijo in lahke izstrelke Pairet v Chartresu je zletela v zrak vsled eksplozije. Tovarna je delala izključno za francosko vojno upravo. Devetdeset delavcev je bilo pri tej eksploziji ubitih, deset pa težko ranjenih.

* **Pacifisti za vojno.** Znani francoski pacifist senator d'Estournelles de Constant je objavil odprto pismo na bivšega ameriškega drž. tajnika Bryana, v katerem ga spominja, kaj sta skupaj storila, da bi preprečila vojno, kar pa je onemogočil nastop Avstrije proti Srbiji in Nemčije proti Belgiji. Constant pravi, da nihče ne zahteva, naj Združene države napovedo Nemčiji vojno, pač pa zahteva ves svet, naj ne gledajo ravnodušno, kako se krši pravica. Molčanje združenih držav glede vpada v Belgijo, je vse prijatelje Združenih držav bolešno preseglo. Constant piše dalje: Zdaj se potegujete za mir, ki bi dovolil nemškemu militarizmu, da se nepoškodovan umakne, da bi se za drugič bolje pripravil. Vi se oddaljujete od svojega cilja. Vi stvarjate nevarnost, da se podaljša vojna, ker pomagate nemškemu militarizmu s svojo zgovorniško zmogljivostjo. Vi bodele vzrok, da bo teklo še več krvi. Mir, ki ga vi pričakujete od oslabljenja bojevnikov, ne bo nikdar naš mir. Rajši smrt, kakor tak mir. Konec je treba narediti, ne samo vojni, ampak tudi vzrokom vojne, to je neznanosti in negotovosti oboroženega mira. Narediti se mora konec nasilnim zavojevanjem in pruskemu militarizmu. — Tudi Anatole France, morda največji in najbolj francoski vseh živčnih francoskih pisateljev, se je oglašil proti temu, da bi se sklenil mir z Nemčijo. »Zdal je posebno knjigo, v kateri pravi, da je izdajalec, kdor govori za mir, jokler ni nemška vojska sila zdrobljena in imajo Nemci le še eno ped francoske ali belgijske zemlje v posesti. — Tako sta se torej oglasila

dva moža, ki sta vse svoje življenje bila zagovornika bratstva med narodi in mirnih razmer med državami.

Darila.

V belgijsko vojašnico so došla od 23. aprila do 26. junija sledeča darila: Cesar Franc Jožefov asil: 650 srajc, 650 spodnjih hlač, 108 parov nogavic, 174 parov obojkov, 100 brisalk, 50 oterac, 60 žepnih oterac, 20 rjuh, 9 steklenic železnatega vina, 1 steklenica jagodne marmelade, 1 dežla marmelade, 4 žlice, 10 palic; dežela Kranjska: 2 klatriri drv; kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj: 1 sod špirta; mestna občina Ljubljana: 100 kg mila, 100 kg sode; gospod in gospa dr. Rittmeyer, Dunajsko Novo mesto: 20 K, 1 par čevljev, 400 cigaret, 6 zavojčkov cigaretnega papirja; g. Hans Kallab, Dunaj: 10 K; gospa pl. Weiss-Ostborn: srajce; neimenovani: pomaranče, citrone, redkev; gđna. Reverschütz: več blazin; g. Hans Krisper 24 novih srajc, 24 parov novih spodnjih hlač; dr. Gartenauer: perilo; gđna. Balbina Smole: 6 steklenic vina; gospa Tonejc, kavarina »Evropa«: 5 l rumca, 1 kg čaja, 1000 cigaret; g. Bürger 3000 cigaret; Whist-partija pri gđ. Smole: 13 K; g. Lilly pl. Kaltenegger, Gmunden: 30 K za jestvine; g. Berty pl. Drachenthal, Gmunden: 67 K za jestvine in tabak; ekselenc Anka pl. Schmidt za objekt V.: 20 kron; gđna. Stacul: kuhinjsko posodo; g. Stacul: 3 steklenice sladkega vina, 1 veliko škaflijo bisenita, čokolado, 1 steklenico marmelade, 1 steklenico malinovega ocedka; deželni odbor: 724 l vina; šivalnica nemške gimnazije je darovala zopet 79 srajc, 52 hlač in zakrpal 241 raje, 214 hlač, 12 brisač, 51 parov nogavic, žepnih robcev, rjuh itd. — Vodstvo bolnice v belgijski vojašnici izreka vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo.

Dr. Herzmann, polk. zdravnik.

Gospodarstvo.

— Češka industrijalna banka. Stanje denarnih vlog je znašalo koncem meseca junija 1915 kron 74.596.660/74.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. junija: Rudolf Trnek, črnovojnik 21. domobranskega pešpolka, v rezervni vojaški bolnici pri Sv. Jakobu.

Dne 1. julija: Andrej Sinobac, pešec 23. domobranskega pešpolka; Peter Topič, pešec 22. pešpolka; Blaž Štulič, pešec 23. domobranskega pešpolka, vsi trije v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 2. julija: Rozika Logar, delavčeva hči, 15 mesecev, Cerkvena ulica 21. — Giovanni Croce, vojni vjetnik, pešec 41. laškega pešpolka, v rezervni vojaški bolnici.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Lilijskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Co., Decin na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno spriču svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »konjičkom« in na polno firmo! Po 1 K v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lilijaska krema »Manera« (80 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednja aritmetična 730 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3.	2. pop.	734.3	24.0	moč. szah	poloblač.
4.	9. zv.	736.7	18.6	sr. szah	del. oblac.
5.	7. zj.	737.5	14.2	sl. jzah.	brezoblač.
6.	2. pop.	736.5	25.4	p. m. jug.	jasno
7.	9. zv.	736.8	19.6	sl. jvzh.	„
8.	7. zj.	737.6	15.2	„	„

Srednja temperatura sobote 19.6°, norm. 19.3°, nedelje 19.7°, norm. 19.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.

Trgovski učenec

se sprejme v trgovini z meš. blagom

A. Pinter v Slov. Bistrici.

Učenec mora obiskovati tukaj trgovsko šolo, kar je zanj velikega pomena. 1601

Več 1865

čevljarških pomočnikov

sprejme takoj

Ivan Zamljen,

Ljubljana, Gradišče št. 4.

Krojaški pomočnik

se sprejme.

Ivan Magdič, Ljubljana,

Hotel Malič L.

1611

Skladiščnik

(magaciner)

zrednje starosti, vojaščine prost, ki je dovršil trgovski tečaj, več obeh deželnih jezikov, želi spremeniti službo s 1. avgustom. Najraje kam, da bi se še bolje izuril v tej stroki. Sprejme delo tudi v pisarni.

Centene ponudbe naj se pošiljajo na upravn. »Sl. Nar.« pod »magaciner 1540«.

Kupim in dobro plačam več stare

še dobro ohranjene

obleke.

Kupim tudi stare

čevlje.

Naslov 1582

Bratovž Vid, Ljubljana.

1 steklenica 2 kroni.

Več trgovskih 1550

pomočnikov

in prodajalk

zmožnih obeh deželnih jezikov sprejme

takoj konzum trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na vodstvo

premogovnika trboveljske

premogokopne družbe v Trbovljah.

1 steklenica 2 kroni.

Več trgovskih 1550

pomočnikov

in prodajalk

zmožnih obeh deželnih jezikov sprejme

takoj konzum trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na vodstvo

premogovnika trboveljske

premogokopne družbe v Trbovljah.

1 steklenica 2 kroni.

Več trgovskih 1550

pomočnikov

in prodajalk

zmožnih obeh deželnih jezikov sprejme

takoj konzum trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na vodstvo

premogovnika trboveljske

premogokopne družbe v Trbovljah.

1 steklenica 2 kroni.

Več trgovskih 1550

pomočnikov

in prodajalk

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

Šivilja

večša slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, dobro izurjena v kroju, išče posla kot krojačica ali prodajalka v salonu ali trdnici. Ponudbe pod »14102 P.« na upr. »Sl. Nar.«

Kupi se po najnižji ceni

308 garnitur perila

(srajca spodnje hlače in cunjice za noge.)

Ponudbe pod »3. B. D. Podbrdo, Geriško«, Termin do 12. t. m.

1616

Polenovka

Vsak torek in petek

se bode prodajala izborna, namočena polenovka, v baraki na sadnem trgu ter v trgovini na Tržaški cesti šte. 4, kjer je dobiti tudi večjo množino suhe polenovke.

1585

Prodajalko

1565

trgovskega sotrudnika

sprejme OTON HOMAN v Radovljici.

Ponudbi je priložiti prepise izpričeval in navesti zahteve. Kupi se tudi

KOLO

za dame in gospode.

1595

Edna posebnost likerja je
Zdravnik želodca

Iskrolviran jurist

II. drž. skušnjo, išče primerne službe pri advokatu in podobno. Ponudbe na »Jurist« Král. Vinograd, Praga, Moravska ul. Sl. vinarna.

Hlišnica

brez otrok se sprejme s 1. avgustom t. l. Vpraša se v pisarni Bleiweisova cesta 18. I. nadstropje, popoldne od 2.—4. ure. 1602

Urarski pomočnik

se takoj sprejme.

Fr. Blažon, urar, Rudolfovo.

Učenko

se sprejme takoj trgovina

IVAN SLAVINEC. Šmartno pri Litiji.

1571

Mala mesečna soba

zamo za prenočišče

se išče v bližini pošte.

Ponudbe se prosi na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

1610

Podkovska šola c. kr. kme-
:: tijske družbe Kranjske ::

sprejme takoj enega ali dva

vojaščine presta

kovača.

Vstop takoj. Plača po dogovoru.

1595

1228

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja

iz zdravilnih rastlin, kateri iz-

borno vpliva proti slabostim v

želodcu ter radi tega v nobeni

družini ne bi smel manjkati.

Otvoritev trgovine 1. julija 1915.

Splošni zavod za uniformiranje

Back & Feh!

Ljubljana, Stari trg 8

ob cestni železnici.

1542

Izdelovanje škukovosivih in poljskosivih (zelenih)

uniform, platnenih in ovčjevolnenih.

Zaloga vseh opremljenih vrst in kap.

Centrala: Dunaj IX/1. Podružnice: Trst, Krakov, Černovice.

1499

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

TEDENSKA SLIKE

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojiš in o drugih važnih aktualnih

domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep

detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike

in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

»TEDENSKA SLIKE« so nepolitičen in neustrankarski ilustrirani tednik, ki je posvečen le

zabavi in pouku.

»TEDENSKA SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarina, briv-

nica, vsako društvo itd. Zahtevajte »TEDENSKA SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov.

»TEDENSKA SLIKE« stanejo četrta leta K 2.50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.—.

Naročniki določijo tudi, ali želijo velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in

Askerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si »TEDENSKA SLIKE« takoj! Novi naročniki

dobijo še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko »TEDENSKA SLIKE« brezplačno in

poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista »TEDENSKA SLIKE«

Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L

Potrži globoke žalosti javljamo pretužno vest, da je umrl

naš iskreno ljubljani soprog, oče in brat

Jožef Mavec

posestnik in gostilničar

dne 4. julija po kratki, mučni bolezni.

Pogreb bo 6. julija ob 9. uri zjutraj v Borovnici.

Laze pri Borovnici, dne 4. julija 1915.

Žaluječi ostali.